

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра «Суднобудування і судноремонт ім. професора Ю.Л. Воробйова»

Затверджено на засіданні
Вченої ради ННІМФ
«__» _____ 20__ р.
Протокол № __

Директор ННІМФ
к.т.н _____ Олексій ШАМОВ
«__» _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«ТЕХНІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ СУДНОПЛАВНИХ КОМПАНІЙ»

(назва навчальної дисципліни)

Обов'язкова

підготовки здобувачів рівня вищої освіти магістр

Галузь знань 27 «Транспорт»

Спеціальність 271 «Морський та внутрішній водний транспорт»

Спеціалізація «Управління судновими технічними системами і комплексами»

Освітньо-професійна програма «Експлуатація судових енергетичних установок»

Форма навчання денна/заочна

Мова навчання - українська

Робоча програма: «Технічний менеджмент судноплавних компаній» розроблена на основі освітньо-професійна програми «Експлуатація суднових енергетичних установок» та відповідних навчальних планів для здобувачів очної та заочної форм навчання рівня вищої освіти магістр за спеціальністю 271 «Морський та внутрішній водний транспорт», галузі знань 27 «Транспорт».

Розробник: к.т.н., доцент Россомаха О.І. доцент кафедри «Суднобудування і судноремонт ім. професора Ю.Л. Воробйова».

Робоча програма схвалено на засіданні кафедри «Суднобудування і судноремонт ім. професора Ю.Л. Воробйова»

Протокол від “___” _____ 20__ року № __.

В. о завідувача кафедри «Суднобудування і судноремонт ім. професора Ю.Л. Воробйова»

«___» _____ 2023 _____ (Надія АЛЕКСАНДРОВСЬКА)

Погоджено:

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

к.т.н., доцент кафедри «СЕУіТЕ»

МАЛЬЧЕВСЬКИЙ Валентин Павлович

«___» _____ 202_

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 27 «Транспорт» (шифр і назва)	Обов'язкова дисципліна циклу спеціальної підготовки за ОПП	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 271 « <u>Морський та внутрішній водний транспорт</u> ».	1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>Оцінка конкурентоспроможності підприємства</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для очної форми навчання: аудиторних – 6, самостійної роботи здобувача – 8.		Лекції	
	Другий магістерський рівень вищої освіти Освітньо-професійна програма: « <u>Експлуатація суднових енергетичних установок</u> »	16	8
		Практичні, семінарські	
		10	2
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		64	80
		Індивідуальні завдання:	
	4	2	
	Вид контролю:		
	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 27 %.

для заочної форми навчання – 11 %.

Мова викладання – українська.

2. Мета навчальної дисципліни

Анотація. Предметом курсу «Технічний менеджмент судноплавних компаній» є класифікаційний нагляд корпусу, механізмів, обладнання, радіоблабднання. Регіональні правила та регіональний нагляд, технологічні, економічні, юридичні та організаційні відносини, що виникають в судноплавній компанії в період її функціонування.

Передумови для вивчення дисципліни:

Метою навчальної дисципліни є розвиток управлінського мислення в питаннях технічного менеджменту суден, визначення термінів, обсягів та місць проведення робіт пов'язаних з експлуатацією та ремонтом судових технічних засобів і корпусних конструкцій при забезпеченні необхідного рівня безпеки судноплавства.

Завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є набуття здобувачами компетентностей за освітньо-професійною програмою.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7 Здатність до аналізу та оцінки положень та категорій економіки судноплавства, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.

ЗК 8 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 9 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 10 Володіння сучасними теоріями, стратегіями і методологією для виконання наукових досліджень, досягнення професійно-орієнтованої мети.

ЗК 11 Нагляд та контроль за виконанням законодавчих вимог, а також заходів стосовно забезпечення охорони людського життя на морі, охорони та захисту морського середовища.

ЗК 13 Використання навичок керівника та організатора.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 15 Здатність планування роботи енергетичної установки пропульсивного комплексу судна.

Програмні результати навчання (РН)

РН 2 Уміння здійснювати керівництво та виконання безпечних процедур технічного обслуговування та ремонту.

РН 15 Визначення потреби судна у матеріальних ресурсах; організація контролю за рейсовими витратами судна та розробка плану економії ресурсів.

РН 16 Організація контролю за змінними рейсовими витратами судна та спостереження за виконанням плану управління енергоефективністю судна.

РН 23 Знання відповідних міжнародних морських конвенцій, рекомендацій та національного законодавства.

РН 29 Знання, уміння і навички у сфері стандартизації і оцінки якості технічних систем, технологічних речовин та методів управління якістю, Здатність

аналізувати, керувати і прогнозувати їх розвиток та організувати відповідне інформування і підготовку спеціалістів.

РН 32 Здатність аналізувати, керувати і прогнозувати розвитком, технічною експлуатацією та застосуванням флоту.

РН 34 Здатність прогнозувати та організувати підготовку та професійну діяльність спеціалістів флоту.

РН 36 Здатність організувати приймально-здавальні і ходові випробування судна.

РН 39 Здатність аналізувати сучасний ринок суднобудування, техніко-економічні розрахунки перспективних типів суден, судових технічних комплексів та їх елементів.

РН 44 Здобуття загального уявлення та розуміння різних теорій в області наукового менеджменту та ділового адміністрування на рівні, який дозволить їм критично реагувати на поради в літературних джерелах цієї області.

РН 45 Здатність проводити підготовку судна до проходження класифікаційного огляду, огляду на присвоєння чи підтримання класу судна.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі мають сформувати такі **соціальні навички (Softskills)**:

- Здатність працювати в команді, організувати роботу колективу, у тому числі, в складних і критичних умовах.
- Здатність працювати автономно.
- Навики здійснення безпечної діяльності (прихильність безпеці).
- Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- Здатність до подальшого навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен здобути:

знання:

- основні принципи економіки морської сфери;
- особливості ціноутворення на річковому та морському транспорті;
- загальні закономірності теорії менеджменту;
- моделі і методи ефективного управління термінами, вартістю, і якістю проектів технічного обслуговування і використання судна;
- механізм управління фінансовими, трудовими, матеріально-технічними та інформаційними ресурсами компанії;
- існуючі та перспективні структури управління судноплавними компаніями.

вміння:

- працювати з нормативними документами;
- визначати основні фактори, що визначають обсяг, структуру і напрямок річкових та морських перевезень
- будувати графіки «старіння» технічних систем та окремих їх елементів;

- проводити функціональну оцінку безпеки судна на основі даних про технічний стан окремих судових систем та пристроїв;
- визначити необхідний склад екіпажу судна;
- готувати та аналізувати проекти договорів на здійснення послуг з ремонту судна, постачання СЗЧ та ремонтних матеріалів.

Академічна доброчесність: викладання дисципліни «Технічний менеджмент судноплавних компаній» ґрунтується на засадах академічної доброчесності, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень.

Питання академічної доброчесності регулюються Кодексом академічної доброчесності Одеського національного морського університету, що створює систему взаємовідносин здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників і допоміжного персоналу, яка поєднує освітній процес і науково-методичну роботу, обмін знаннями, впровадження інновацій, культуру і інтелектуальний розвиток усіх членів спільноти.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Основи загальної теорії управління.

Загальні принципи, методи і функції теорії управління. Визначення та основні поняття менеджменту. Функції теорії управління. Еволюція управлінської думки. Огляд сучасних шкіл і теорій менеджменту.

Література та інші джерела інформації:[1, 2, 15]

Тема 2 Стратегічне управління судноплавною компанією

Поняття і процес стратегічного планування. Місія і цілі організації. STEP- та SWOT-аналізи. Розробка, реалізація і аналіз стратегії організації. Типи стратегій. Горизонтальна і вертикальна диверсифікації виробництва. Модель руху організації в абстрактному просторі. Енергія організації.

Література та інші джерела інформації:[2, 3, 7, 15]

Тема 3. Складові функції управління в судноремонтному і судноплавних підприємствах

Управління бюджетом ремонтних робіт. Управління закупками и поставками. Людський капітал у суднопластві.

Література та інші джерела інформації:[3, 5, 8, 15]

Змістовний модуль 2.

Тема 4. Управління якістю судноремонтної продукції

ISO 9001:2015 (ДСТУ ISO 9001:2015) «Системи управління якістю». Вісім принципів управління якістю. Планування, контроль та забезпечення якості виробництва. Модель Ісікави.

Література та інші джерела інформації:[2, 6, 9, 15]

Тема 5. Ризик. Аналіз визначення ризику.

Класифікація ризиків. Загальні принципи і рамки управління ризиками. Формалізована оцінка безпеки. Основа теорії ризиків.

Література та інші джерела інформації:[1, 6, 10, 15]

Тема 6. Оцінка ефективності ремонту судна

Економіко – правові відносини судновласника та підприємства. Ремонтна відомість. Методи ціноутворення в судноремонті. Оцінка тривалості і вартості ремонту судна. Договір. Тендерні процедури.

Література та інші джерела інформації:[3, 4, 11, 15]

Тема 7. Механізми технічного менеджменту судноплавних компаній. Програмні засоби менеджменту.

Література та інші джерела інформації:[2, 6, 12, 15]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма / заочна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
<i>Змістовний модуль 1.</i>						
<i>Основи загальної теорії управління.</i>	12/12	2/2	-	-	-	10/12
<i>Стратегічне управління судноплавною компанією</i>	10/10	4/2	2/2	-	-	6/8
<i>Складові функції управління в судноремонтному і судноплавних підприємствах</i>	12/12	2/-	2/-	-	-	8/12
Разом за змістовим модулем 1	34/34	8/4	4/2	-	-	24/32
<i>Змістовний модуль 2.</i>						
<i>Управління якістю судноремонтної продукції</i>	14/14	2/-	2/2	-	-	10/12
<i>Ризик. Аналіз визначення ризику.</i>	14/14	2/2	2/2	-	-	8/8
<i>Оцінка ефективності ремонту судна</i>	12/12	2/-	2/-	-	-	10/12
<i>Механізми технічного менеджменту судноплавних компаній.</i>	16/16	2/2	2/-	-	-	12/16
Разом за змістовим модулем 2	56/54	8/4	8/4	-	-	40/48
Усього годин	90/90	16/8	10/2	-	-	64/80

5. Теми семінарських занять

Навчальним планом не передбачено

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Розробка стратегії судноплавної компанії підприємства	2 /-
2.	Побудова графіку старіння судових технічних засобів	2 /-
3.	Методи управління запасами	2 /1
4.	Організація проведення тендерної процедури	2 /-
5.	Формування екіпажу судна	2 /1

7. Теми лабораторних робіт

Навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<i>Основи загальної теорії управління. Загальні принципи, методи і функції теорії управління. Визначення та основні поняття менеджменту. Функції теорії управління. Еволюція управлінської думки. Огляд сучасних шкіл і теорій менеджменту.</i>	8 / 10
2.	<i>Стратегічне управління судноплавною компанією. Поняття і процес стратегічного планування. Місія і цілі організації. STEP- та SWOT-аналізи. Розробка, реалізація і аналіз стратегії організації. Типи стратегій. Горизонтальна і вертикальна диверсифікації виробництва. Модель руху організації в абстрактному просторі. Енергія організації.</i>	6 / 10
3.	<i>Складові функції управління в судноремонтному і судноплавних підприємствах. Управління бюджетом ремонтних робіт. Управління закупками и поставками. Людський капітал у судноплаванні.</i>	14 / 10
4.	<i>Управління якістю судноремонтної продукції.</i>	10 / 12

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ISO 9001:2015 (ДСТУ ISO 9001:2015) «Системи управління якістю». Вісім принципів управління якістю. Планування, контроль та забезпечення якості виробництва. Модель Ісікави.	
5.	<i>Ризик. Аналіз визначення ризику.</i> Класифікація ризиків. Загальні принципи і рамки управління ризиками. Формалізована оцінка безпеки. Основа теорії ризиків	8 / 12
6.	<i>Оцінка ефективності ремонту судна.</i> Економіко – правові відносини судновласника та підприємства. Ремонтна відомість. Методи ціноутворення в судноремонті. Оцінка тривалості і вартості ремонту судна. Договір. Тендерні процедури.	10 / 14
7.	<i>Механізми технічного менеджменту судноплавних компаній.</i> Програмні засоби менеджменту.	8 / 12
Разом		64 / 80

9. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено

10. Методи навчання

Дисципліна може викладатися в аудиторному і/або дистанційному форматах.

Під час викладання дисципліни «*Технічний менеджмент судноплавних компаній*» використовуються пояснювально-ілюстративний, аналітичний та дослідницький методи навчання.

Пояснювально-ілюстративний метод означає, що здобувачі отримують знання на лекціях, з навчальної та методичної літератури. Лекції представлені у режимі презентації з використанням мультимедійного пристрою, а також на платформі дистанційного навчання «Moodle». Сприймаючи та осмислюючи факти, оцінки, висновки, здобувачі залишаються в рамках репродуктивного (відтворювального) мислення.

Аналітичний метод навчання спрямований на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань, аналізу результатів та набуття вмінь для обґрунтування прийняття рішень у різних виробничих ситуаціях.

Дослідницький метод навчання передбачає, що після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та стислого усного або письмового інструктажу

здобувачі самостійно вивчають теоретичні джерела та методичну літературу, ведуть спостереження, виконують інші дії пошукового характеру. Результати аналізуються та представляються для обговорення.

Методи навчання — це засоби взаємопов'язаної діяльності викладача і студента, спрямованої на вирішення завдань навчання, виховання і розвитку. Сукупність методів, яка застосовується під час вивчення дисципліни «*Технічний менеджмент судноплавних компаній*» наведена у таблиці.

Назва методу	Сутність методу	Навчально-виховні завдання, що він вирішує
Інформаційно-рецептивний	Передача знань у готовому вигляді: слово + наочність	Розвиток уваги
Репродуктивний	Спонукає студентів до відтворення здобутих знань	Закріплення знань, формування вмінь та навичок, розвиток пам'яті, мовлення
Проблемний	Викладач показує зародження істини, створює проблемну ситуацію, сам її розв'язує, демонструючи еталон проблемного мислення	Озброєння прийомами та засобами розумової діяльності. Засвоюються засіб та логіка розв'язання проблеми, але без уміння самостійного засвоювання. Розвивається логічне мислення, формується інтерес до навчальної роботи
Частково-пошуковий (евристичний)	Викладач організовує та спрямовує думки студентів до самостійного розв'язання проблеми, створюючи проблемну ситуацію та формулюючи проблему	Сприяє переходу знань у переконання. Формує вміння самостійно здобувати знання, сприяє розвитку логічного мислення, виховує інтерес до науково-пошукової діяльності
Пошуковий (дослідний)	Викладач створює проблемну ситуацію, а студенти бачать проблему, формулюють її, самостійно вирішують. Ця проблема відома в науці, але не відома студентам	Сприяє оволодінню методами наукового пізнання. Відбувається розвиток здібності до творчої діяльності

11. Методи контролю

Використовуються наступні методи контролю: поточний і підсумковий.

Поточний контроль полягає у визначенні рівня та обсягу оволодіння знаннями, навичками і вміннями з тем змістового модулю. Цей контроль здійснюється впродовж аудиторних занять і в позааудиторний час шляхом опитування на практичних заняттях, перевірки результатів виконання практичних і індивідуальних завдань, поточного тестування, складання колоквиуму тощо.

Здобувач, який не склав усі, передбачені цією програмою, індивідуальні завдання, не допускається до складання підсумкового контролю.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру у вигляді екзамену (заліку), у тому числі за допомогою тестування в СМК Moodle, усного опитування за всіма темами дисципліни тощо.

Загальна оцінка з дисципліни становить максимум 100 балів та визначається оцінкою підсумкового контролю з екзамену (заліку).

Якщо здобувач отримав загальну оцінку з дисципліни від 35 до 59 балів, він має право на повторне проходження підсумкового контролю під час екзаменаційної сесії.

Поточний контроль (відмітка про складання або бали)											Підсумковий контроль (екзамен або залік), балів	
Розділ (змістовий модуль) 1			Розділ (змістовий модуль) 2									
Тема 1	Тема 2		Тема 3	Тема 4		Тема 5		Тема 6		Тема 7		
T1	I2	T2	T3	I4	T4	I5	T5	I6	T6	I7		T7
склав (не склав)	склав (не склав)		склав (не склав)	склав (не склав)		склав (не склав)		склав (не склав)		склав (не склав)		100

Примітка: І – індивідуальне завдання (практичне завдання), Т – тест із теми. Індивідуальні завдання та тести проводяться в цілому за розділом.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю визначаються згідно з Положенням про організацію освітнього процесу Одеського національного морського університету, що прийнято Наказом ОНМУ від 30.08.2019 року №235-орг.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються такі критерії оцінювання результатів навчання.

Бал	Оцінка ЄКТС	Критерії оцінювання
90 – 100	A	Здобувач вищої освіти має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив вміння

		критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній області; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо
82 – 89	B	Здобувач вищої освіти виявив достатньо повні знання курсу; дає правильні, хоча і не завжди повні визначення явищ дійсності; оволодів навичками співвідносити теоретичні знання з конкретними ситуаціями; висловлює своє ставлення до варіантних теорій щодо сутності явищ; засвоїв основи аналітичного
75 – 81	C	
67 – 74	D	Здобувач вищої освіти взагалі засвоїв програмний матеріал курсу в передбаченому обсязі з деякими неточностями у визначенні основних явищ та процесів; намагається висловити своє ставлення до проблемних питань, хоча і не завжди адекватно; вміє аналізувати набуті теоретичні знання і співвідносити їх з конкретними ситуаціями; виклад матеріалу непослідовний, неточний, з наявними помилками.
60 – 66	E	
35 – 59	FX	Здобувач вищої освіти виявив слабкі (відсутність) знання теоретичного програмного матеріалу; не зміг дати визначення основних провідних категорій та явищ; відсутні навички адекватної оцінки норм і теорій; виклад матеріалу непослідовний, нелогічний, фрагментарний, з грубими помилками.
1 – 34	F	

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Таблиця переведення результатів оцінювання здобувачів вищої освіти

Бал	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно

82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
0-34	F	

13. Методичне забезпечення

1. А.В. Шахов. Технічне обслуговування і ремонт судна. Методичні вказівки. / Одеса, ОНМУ, 2011.

2. А.В. Шахов. Технічне обслуговування і ремонт судових технічних засобів на основі теорії ризиків. Методичні вказівки з виконання практичних робіт. / Одеса, ОНМУ, 2012.

3. А.В. Шахов, О.І. Россомаха. Технічний менеджмент суднохідних компаній. Навчальний посібник. / Одеса. ОНМУ, 2019.

4. Краткий словарь терминов по сюрвейю. Методическое пособие. – Одесса.: ОГМУ, 1999

5. В.Г. Трусев. Планування комплексу операцій ремонту судових технічних засобів. Методичні вказівки і рекомендації/ Одеса, ОНМУ, 1999.

6. А.В. Шахов, Ю.О. Нікіфоров. Управління виробництвом на промисловому підприємстві. Методичні вказівки з виконання практичних робіт. Одеса, ОНМУ, 2004.

7. А.В. Шахов Методические указания и руководство по проведению деловых игр по дисциплине «Техническая эксплуатация флота» / Одесса, ОНМУ, 2007.

14. Рекомендована література

Базова

1. Державні санітарні правила для морських суден України. – Одеса, 2002.
2. Український морський реєстр судноплавства. Керівництво з технічного нагляду за суднами в експлуатації. – 2013.

3. Позолотин Л.А., Торский В.Г. Международные Конвенции, Кодексы, рекомендации ИМО и МОТ. – Одесса, 1997.

4. Торский В.Г. , Позолотин Л.А. МКУБ в вопросах и ответах. – Одесса, 1997.

5. Резолюция Ассамблеи ИМО А.787 (19) Процедуры контроля государства порта. МЕРС/72 – АДД.2.

6. Международный кодекс по спасательным средствам (Кодекс LSA). - СПб.: АОЗТ ЦНИИМФ, 1996.
7. Морское и речное судоходство Украины: Справочник. – Одесса: Судоходство, 1996.
8. Конвенции и рекомендации МОТ для моряков. – Одесса: Негоциант, 1999.

Допоміжна

- 9 Блинов Э.К. Техническая эксплуатация флота и современные методы судоремонта. Л.: Судостроение, 1990.
- 10 Бреслав Л.Б. Экономические модели в судостроительном производстве. Л.: Судостроение, 1984.
- 11 Блинов Э.К., Розенберг Г.Ш. Техническое обслуживание и ремонт судов по состоянию. Л.: Судостроение, 1992.
- 12 Никифоров В.Г., Сумеркин Ю.В. Организация и технология судостроения и судоремонта. Л.: Транспорт, 1989.
- 13 Чапкис Д.Т. Ремонтпригодность морских судов. Л.: Судостроение, 1978.
- 14 Голота Г.Ф. Техническое нормирование труда в судоремонте. Справочник. Л., Судостроение, 1983.

15. Интернет ресурси

- 15 <https://dn.onmu.odessa.ua/course/view.php?id=99>